

FOLKETINGETS OMBUDSMAND

Gammeltorv 22, 1457 København K
Telefon 33 13 25 12. Telefax 33 13 07 17
Personlig henvendelse 10-15

Dato: 4. september 2007

J.nr.: 2007-1740-628
Sagsbehandler: PH
(Bedes anført ved henvendelser)
Akt. nr.: 6

Københavns Fængsler
Vigerslev Allé 1
Postboks 701
2450 København SV

Vedrørende inspektion af dele af modtagelsen i Vestre Fængsel og Vestre Hospital

Den 16. maj 2007 foretog jeg en uvarslet inspektion af dele af modtagelsen i Vestre Fængsel og Vestre Hospital, og i brev af 23. maj 2007 fulgte jeg op herpå. I brevet anmodede jeg Københavns Fængsler om oplysninger mv. vedrørende nærmere angivne forhold. Jeg bad om at svaret blev sendt til mig gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen med henblik på direktoratets bemærkninger hertil.

Jeg har i den anledning modtaget udtalelser af 22. juni og 23. august 2007 fra Københavns Fængsler og Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Modtagelsesafdelingen

Jeg henstillede at der skete istandsættelse af det ene baderum i modtagelsesafdelingen, og at der blev opsat et brusehoved. Jeg bad om underretning om hvad der skete i anledning af min henstilling.

Københavns Fængsler har oplyst at der er opsat et brusehoved, men at fængslet på grund af manglende ressourcer ikke har planer om at gennemføre en vedligeholdelsesmæssig genopretning af bade i modtagelsesafsnittet i 2007.

Direktoratet har oplyst at direktoratet har pålagt Københavns Fængsler at istandsætte badeværelset i 2007 i overensstemmelse med min henstilling.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om underretning når denne istandsættelse har fundet sted.

Jeg nævnte at jeg går ud fra at personalet fører kontrol med gangmændenes rengøring

og påtaler hvis det ikke er gjort ordentligt.

Københavns Fængsler har oplyst at fængslet generelt har indskærpet personalets pligt til at føre tilsyn med rengøringsstandarden. Fængslet har videre oplyst at fængslet forsøgsvis vil indføre kontrolskemaer for rengøring af toiletter hvorpå gangmanden dagligt skal notere tidspunktet for rengøring, og personalet skal gøre notat om tilfredsheden hermed. Fængslet har vedlagt udkast til et sådant skema.

Jeg har noteret mig det oplyste og anmoder fængslet om at underrette mig om evalueringen til sin tid af denne ordning.

Vestre Hospital

Jeg anmodede om nærmere oplysninger om standarden af cellerne på Vestre Hospital set i forhold til de to celler som jeg besøgtede (celle 704 og 821).

Københavns Fængsler har oplyst at cellerne (som der er i alt 36 af på hospitalet) generelt er nedslidte og i en dårlig stand. Godt 1/3 af cellerne vurderes af Københavns Fængsler til at være i samme eller bedre stand end celle 704 (der på inspektionstidspunktet var i en rimelig stand), dvs. i en acceptabel stand. De øvrige celler vurderes af fængslet til at være i en ikke acceptabel stand.

Københavns Fængsler har videre oplyst at 32 af cellerne indeholder forholdsvis nyt celleinventar.

Fængslet har desuden anført at fængslet ikke aktuelt har ressourcer til at sikre tidssvarende fysiske rammer, men fængslet har efterfølgende over for direktoratet oplyst at det er planen at istandsætte indtil 1/3 af cellekapaciteten (12 celler) på hospitalet pr. år i form af maling og eventuel udskiftning af celleinventar. Dette vil dog ske under hensyntagen til fængslets samlede ressourcesituation, belægningspres og om der er personale til at føre tilsyn med arbejdet. Celle 821 vil højst sandsynligt være blandt de celler der istandsættes inden for et år, men aktuelt er det ikke muligt at istandsætte celler på Vestre Hospital da de faglærte håndværkere der skal udføre en del af arbejdet forud for istandsættelsen, herunder udskiftning af el-installationer, er optaget af andre opgaver og tidligst forventes frigjort til istandsættelse af cellerne fra november 2007.

Det fremgår tillige af fængslets udtalelse at fængslet har medsendt en dvd med billeder af hver enkelt celle der er taget i slutningen af maj 2007. Denne dvd var ikke vedlagt direktoratets udtalelse til mig.

Direktoratet har henholdt sig til det af Københavns Fængsler oplyste.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg anmoder om underretning når arbejdet med istandsættelse af celler på Vestre Hospital går i gang, og om celle 821 er blandt de før-

ste celler der istandsættes.

Om celle 821 skrev jeg i øvrigt bl.a. følgende:

”Celle 821 var meget beskidt. Der var plamager af blod eller lignende på væggene, og der var et tykt lag støv på paneler og møbler. Gulvet var også meget beskidt.”

Københavns Fængsler har hertil bl.a. bemærket at fængslet ikke er bekendt med grundlaget for at antage at der var tale om ”plamager af blod eller lignende på væggene”, og ikke er enig i at der var tale om et ”tykt lag støv på paneler og møbler”. Fængslet har i den forbindelse bemærket at ”plamager af blod” kan give en helt fejlagtig opfattelse af forholdene på Vestre Hospital. Afslutningsvis har fængslet udtrykt overraskelse over ikke at have haft lejlighed til at kommentere rapporten inden den blev offentliggjort.

Jeg har på ny gennemgået noterne fra besigtigelsen af denne celle og de billeder der blev taget i cellen under inspektionen. Om plamagerne på væggene var blod eller noget andet kan jeg ikke udtale mig om, men de var rødlige og lignede umiddelbart blod. Beskrivelsen ”blod eller lignende” havde netop til hensigt at angive at det lignede blod, men også kunne være noget andet. Det har ikke været min mening at antyde at der var tale om blod. Jeg medgiver at det havde været mere hensigtsmæssigt om jeg havde omtalt plamagerne i en mere neutral form.

Under inspektionen opholdt vi os relativt længe i celle 821 hvor jeg tilkendegav at rengøringsstandarden i denne celle efter min opfattelse var klart utilfredsstillende. Det var mit indtryk at inspektøren og viceinspektøren var enige heri. Det er – også ud fra min erindring om besigtigelsen af denne celle som bestyrkes af de billeder der blev taget – fortsat min vurdering at der var meget beskidt/støvet, og ud fra mængden af støvet på fx den hylde der sad på væggen, så det ud som om at der ikke havde været gjort rent i længere tid. Beskrivelsen ”et tykt lag støv” er udtryk for min vurdering af at der ikke havde været støvet af/gjort rent i længere tid. Jeg har dog ikke forudsætninger for at udtale mig om hvor længe støvet måtte have ligget der, og det havde måske været mere hensigtsmæssigt blot at angive at der var meget beskidt i cellen.

Det er sædvanlig praksis at inspektionsrapporter udsendes i en foreløbig form med henblik på at give myndighederne lejlighed til at komme med bemærkninger/korrektioner til de faktiske forhold (jf. ombudsmandslovens § 20, stk. 1). Hvis der er fejl i det faktiske grundlag der ligger til grund for en vurdering i inspektionsrapporten, vil det eventuelt kunne føre til en ændret vurdering i den endelige rapport. I forbindelse med udarbejdelsen af brevet af 23. maj 2007 overvejede jeg om det skulle ud i en foreløbig form, men mente ikke at det var nødvendigt. Det skyldes at både fængselsinspektøren og vicefængselsinspektøren var til stede under hele inspektionen som kun omfattede få forhold, at jeg under inspektionen løbende tilkendegav min umiddelbare opfattelse, og at det var mit indtryk at der ikke var uenighed om de faktiske forhold.

Jeg medgiver som nævnt at min beskrivelse af de faktiske forhold kunne have været holdt i en mere neutral form, men det ændrer ikke ved min vurdering af at rengøringsstandarden på celle 821 på inspektionstidspunktet – også henset til at der er tale om en hospitalscelle hvor det er særligt vigtigt at der er en god rengøringsstandard – efter min vurdering var klart utilfredsstillende. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Jeg anmodede om en udtalelse vedrørende reglen om at også de indsatte på hospitalet – der er på hospitalet fordi de er syge – selv skal stå for rengøring af deres stuer. Jeg anmodede i den forbindelse om en uddybning af det under inspektionen oplyste om den bistand der kan ydes hertil af servicemedarbejdere.

Københavns Fængsler har oplyst at de indsatte på Vestre Hospital som udgangspunkt selv skal rengøre deres egen celle, men at en servicemedarbejder rengør cellen hvis den indsatte enten af fysiske eller psykiske grunde ikke er i stand til at rengøre cellen. Fængslet har bemærket at fængslet er enig i at det skal påses at der gøres rent, men at dialog med den indsatte herom ofte er en proces der må ske i balance med forholdene i øvrigt. Alternativerne – straf for ikke at følge personalets anvisninger eller at få gjort rent ved hjælp af gangmand eller servicemedarbejder – har konsekvenser der nøje bør overvejes.

Københavns Fængsler har efterfølgende over for direktoratet oplyst at det afhænger af en konkret vurdering om en servicemedarbejder skal forestå rengøring af en celle. Hvis rengøringsstandarden i øvrigt på en afdeling vurderes at være for ringe, anmodes afdelingslederen om at tage hånd om problemet.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Som jeg tilkendegav i mit brev af 23. maj 2007 er det efter min opfattelse særligt vigtigt at der er en god rengøringsstandard på et hospital. Det gælder ikke kun lokaliteter der er fælles for de indsatte som fx bad og toilet, men også de indsattes egne stuer – hvor jeg går ud fra at (mange af) de indsatte opholder sig det meste eller meget tid af dagen.

Det er derfor efter min opfattelse også vigtigt at der føres et effektivt tilsyn med at der er en god rengøringsstandard. Jeg har ovenfor noteret mig det tiltag som Københavns Fængsler vil iværksætte på forsøgsbasis for så vidt angår kontrol med rengøringen i toilet- og baderum.

Jeg noterer mig endvidere at fængslet er enig i at det skal påses at der gøres rent på de indsattes stuer; jeg går ud fra at fængslets generelle indskærpelse over for personalet af pligten til at føre tilsyn med rengøringsstandarder også omfatter rengøringen på de indsattes stuer – uanset om den udføres af den indsatte eller en anden (servicemed-

arbejder).

Videre har jeg noteret mig at der i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af hvorvidt rengøring af cellerne skal foretages af den indsatte eller af en servicemedarbejder (eller med hjælp af gangmand). Jeg går ud fra at fængslet ved denne vurdering er meget opmærksom på at de indsatte på Vestre Hospital er dér fordi de er syge og derfor kun bør pålægges at gøre rent på deres stuer hvis de i det enkelte tilfælde vurderes at være (fysisk og psykisk) i stand til det.

Jeg beder fængslet om at uddybe det anførte om dialog med den indsatte om rengøring, og at alternativerne – straf for ikke at følge personalets anvisninger eller at få gjort rent ved hjælp af gangmand eller servicemedarbejder – har konsekvenser der nøje bør overvejes. I den forbindelse beder jeg om oplysning om hvorvidt dette dilemma vil kunne fjernes, hvis der på Vestre Hospital – ligesom på almindelige hospitaler – blev gjort rent af fast personale (eller gangmænd).

Idet jeg går ud fra at fængslet er opmærksom på at sikre at der til enhver tid er en god rengøringsstandard på Vestre Hospital, foretager jeg mig i øvrigt ikke mere vedrørende dette forhold.

Rengøringsstandarden var ikke acceptabel på toilettet på 1. sal og i baderummene, især baderummet i stueetagen. Jeg henstillede at personalets pligt til at føre kontrol med gangmændenes rengøring blev indskærpet over for personalet på hospitalet og bad om underretning om hvad der skete i anledning af min henstilling.

Københavns Fængsler har oplyst at personalet fører kontrol med gangmandens rengøring og påtaler hvis rengøringen ikke er acceptabel. Fængslet har videre oplyst at toiletter og bad rengøres dagligt.

Fængslet har videre oplyst at personalets tilsynspligt generelt er blevet indskærpet, og fængslet har i den forbindelse henvist til det ovenfor anførte (vedrørende modtagelsen).

Jeg har ovenfor noteret mig denne indskærpelse og indførelsen på forsøgsbasis af kontrolskemaer. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Jeg beskrev baderummene på Vestre Hospital og nævnte at de begge trænger til istandsættelse.

Jeg anmoder om oplysning om planerne for istandsættelse af baderummene.

Med venlig hilsen

Lennart Frandsen
Inspektionschef

Kopi er samtidig sendt til:

Direktoratet for Kriminalforsorgen

Folketingets Retsudvalg